

Valtuustoaloite: Puhe- ja läsnäolo-oikeus nuorisovaltuuston edustajalle kunnanhallituksen kokouksiin

Kuntalain 26 § lukee seuraavasti: *“Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa.”*

Nuorisovaltuustolta puuttuva edustuspaikka kunnanhallituksessa rajoittaa merkittävästi nuorisovaltuuston mahdollisuuksia vaikuttaa päätöksentekoon. Näkemyksemme mukaan ilman pysyvää kunnanhallituspaikkaa kuntalain takaama oikeus ei toteudu täysin.

Kunnanhallitus on päättänyt 11.2.2025, että nuorisovaltuuston edustaja voidaan tarvittaessa kutsua kunnanhallituksen kokoukseen, kun käsitellään nuoriin liittyviä asioita. Nykyinen järjestelmä ei kuitenkaan toimi, koska nuorisovaltuuston edustaja ei ole saanut yli vuoden aikana ainuttakaan kutsua tulla kokoukseen.

On tärkeää, että nuoret pääsevät vaikuttamaan päätöksentekoon sen eri vaiheissa. Kunnanhallitus on keskeisessä roolissa asioiden valmistelussa ja linjaamisessa ennen valtuustokäsittelyä. Ilman läsnäoloa päätöksenteon tässä vaiheessa nuorten vaikutusmahdollisuudet jäävät väistämättä puutteellisiksi.

Useimmat kunnassa tehtävät päätökset vaikuttavat jollakin tavalla lapsiin ja nuoriin. Lapset ja nuoret, joilla ei ole äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta, joutuvat myös elämään pisimpään tehtyjen päätösten vaikutusten kanssa.

Laadukkaat ja monipuoliset nuorten vaikuttamismahdollisuudet ovat osa kunnan elinvoimaa ja houkuttelevuutta. Nuorten aito osallistuminen päätöksentekoon tukee kasvua tulevaisuuden aktiivisiksi kuntalaisiksi. Suomessa on myös monia kuntia, joissa nuorisovaltuustolla on paikka kunnanhallituksessa.

Tiedostamme, että kunnanhallituksessa käsitellään välillä salaisia asioita. Tämä ei kuitenkaan aiheuta ongelmia, koska myös lautakunnissa on käsittelyssä ajoittain salaisia asioita. Käytössä on malli, jossa nuorisovaltuuston edustaja voidaan poistaa kokouksesta ennen salaisen asian käsittelyä. Tätä käytäntöä on mahdollista hyödyntää myös kunnanhallituksessa.

Eurajoen nuorisovaltuusto esittää, että nuorisovaltuuston edustajalle myönnetään pysyvä puhe- ja läsnäolo-oikeus kunnanhallituksen kokouksiin.

Eurajoella 27.4.2026
Eurajoen nuorisovaltuusto

Santteri Suominen

Geeta Suneli

Emmi Lehtonen
Matti Tainala
Mikael Laaksonen

Lumi Lehtola

Aku Kivela

Erkka Haanpää

Eurajoella 30.4.2026

Noora Heino